

ת"פ 60287/09/16 - מדינת ישראל נגד ממדוח ח'טיב

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 60287-09-16 מדינת ישראל נ' ח'טיב

בפני
בעניין: כבוד השופטת רונית בש
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ממדוח ח'טיב

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הודה בתיק זה בעובדות כתב האישום שתוקן, במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים שלא כלל הסכמה לעניין העונש, ובד בבד הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 334 וסעיף 335(א)(1) לחוק העונשין, בעבירה של איזמים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין ובעבירה של הפקרה, עבירה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה[נוסח חדש], תשכ"א - 1961.

2. כעת, לאחר שהוגש בתיק זה תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם והושלם הליך הטיעונים לעונש, כל שנותר הוא לגזור את דינו.

כתב האישום המתוקן

3. מעובדות כתב האישום המתוקן (להלן גם: כתב האישום) עולה כי בין הנאשם וחסן סמרי (להלן: המתלונן) קיימת היכרות מוקדמת. עובר לאירוע המתואר בכתב האישום, התגלע בין השניים סכסוך אשר כלל הכפשות ואיומים הדדיים, בין היתר, באמצעות שליחת מסרונים למכשירי הטלפון הנייד. ביום 15.9.16, בעקבות אותם מסרונים, החליט הנאשם לפגוע במתלונן. לשם כך, בשעה 11:00, או סמוך לכך, ולאחר שנודע לנאשם כי המתלונן ומשפחתו נסעו לבילוי בפארק "מלאהי אל תות" שבטמרה, נסע הנאשם עם רכבו מסוג סקודה לכיוון הפארק. עוד עולה מכתב האישום, כי לאחר שהנאשם לא איתר את המתלונן בפארק, החליט לחזור על עקבותיו. במהלך נסיעתו חזרה לעבר הכביש הראשי של טמרה, חלף הנאשם עם רכבו על פני המתלונן, שנסע ברכבו, בנתיב הנגדי, יחד עם בני משפחתו וחברים, לכיוון הפארק. הנאשם שהבחין במתלונן, עצר את רכבו, ירד ממנו כשהוא מחזיק בידו גרזן וזרק אותו לעבר רכבו של המתלונן, אך לא פגע בו, כל זאת במטרה להפחידו. המתלונן שהבחין בנאשם המשיך בנסיעתו לעבר הפארק.

עמוד 1

הנאשם נסע בעקבות המתלונן לפארק, ובהגיעו לחניית הפארק, הבחין במתלונן שירד מהרכב. או אז, נסע הנאשם לעבר המתלונן במהירות גבוהה, פגע בו עם חזית רכבו והעיפו באוויר. המתלונן נחבט בשמשת הרכב ולאחר מכן נחבט ברכב שעמד בסמוך ונפל ארצה. רכבו של הנאשם פגע גם ברכב אחר מסוג מזדה שחנה במקום, ולרכב הנ"ל נגרם נזק בשווי של 14,258 ₪. הנאשם, אשר ידע כי פגע במתלונן והלה נחבל, לא עצר במקום, כדי לעמוד על תוצאות התאונה, ועזב את המקום במהירות גבוהה, וכן לא הגיש עזרה למתלונן, לרבות הסעתו לקבלת טיפול רפואי. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נפצע המתלונן ונגרמו לו חתך וקרע אורכי ביד שמאל באורך 7-8 ס"מ, הוא נזקק לתפרים וכן נגרמו לו שפשופים במצח משמאל ובגשר האף. במעשיו המתוארים לעיל, ניסה הנאשם לחבול עם רכבו במתלונן ולגרום לו חבלה חמורה, פצע את המתלונן באמצעות רכבו. כמו כן, איים הנאשם על המתלונן במטרה להפחידו, וכן לא הגיש עזרה למתלונן לאחר שידע כי פגע ופצע אותו בהיותו מעורב בתאונה.

תסקיר שירות המבחן

4. תסקיר שירות המבחן, אשר הוגש בעניינו של הנאשם, מלמד כי הנאשם גדל במשפחה נורמטיבית, אף כי במשך השנים תמך כלכלית במשפחת מוצאו וסיפק לה תמיכה והכוונה. הנאשם תאר בפני שירות המבחן תחושת מחויבות כלפי בני משפחת מוצאו. כיום, הנאשם בן 45, נשוי ואב לחמישה ילדים; במשך השנים עבד בעבודות שיפוצים בחברה שבבעלות בנו. הנאשם הציג בפני שירות המבחן אישור אודות מחלת הסכרת ממנה הוא סובל, וכן הציג אישור בדבר טיפול במחלה באמצעות אינסולין.

5. בהתייחס לעבירות שבפנינו, ציין הנאשם בפני שירות המבחן, כי בינו לבין המתלונן שרר קשר חברי, אולם כחודשיים עובר לאירוע המתואר בכתב האישום, התגלע בין השניים סכסוך שהסלים לכדי איומים הדדיים. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי ביום האירוע, קילל המתלונן את אשתו ובתו באמצעות מסרונים ששלח למכשיר הטלפון הנייד של הנאשם. הנאשם הוסיף וסיפר לשירות המבחן כי מבחינתו היה מדובר בחציית קו אדום, וכן כי חווה איום ופחד וחש צורך להציב גבול למתלונן באופן מידי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מקבל אחריות פורמאלית לביצוע העבירות, ועם זאת, הוא הצליח להציב עצמו במקום המתלונן ולגלות אמפטיה מסוימת כלפיו. שירות המבחן סבור, כי הנאשם ממוקד במחירים האישיים שהוא משלם על מעשיו, דבר אשר מונע ממנו להתבונן באופן מעמיק בבעייתיות שבהתנהלותו.

6. בשיחה שקיים שירות המבחן עם המתלונן, שלל הלה אירועים חדשים בינו לבין הנאשם, תוך שציין כי אינו חושש מפניו. מדבריו של המתלונן בשיחה הנ"ל עולה כי נערכה סולחה בינו לבין הנאשם (ההסכם הוצג בפני שירות המבחן). יחד עם זאת, מסר המתלונן כי הוא אינו מעוניין בחידוש הקשר עם הנאשם.

7. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הוא אדם המסור למשפחתו וניכר כי הוא מייחס לקשריו המשפחתיים חלק משמעותי בחייו. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לגעת בחולשותיו ולבטא עצמו באופן אסרטיבי, דבר שבא לידי ביטוי בקושי שלו לשתף את שירות המבחן בכל הנוגע לחולשותיו. שירות המבחן סבור, כי ברקע לעבירות שבפנינו עמדה תפיסת תפקיד נוקשה של הנאשם, החווה את התנהלותו של המתלונן כפגיעה קשה בכבודו, ולפיכך השתמש באלימות במטרה להחזיר לעצמו תחושת שליטה. שירות המבחן העריך כי במצבים מעוררי כעס, עלול הנאשם להתקשות בוויסות רגשותיו ולגלות תוקפנות ואלימות.

8. שירות המבחן סבור, כי בהינתן חומרת העבירות, ולצד מאפייני אישיותו של הנאשם שיש בהם כדי ללמד על עמדות נוקשות ויכולת נמוכה לחשיפה עצמית ולמגע עם חולשותיו, יכולתו של הנאשם להפיק מהתערבות טיפולית במסגרת שירות המבחן- נמוכה. לפיכך, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. שירות המבחן העריך בתסקירו, כי רמת הסיכון של הנאשם להישנות עבירות דומות בעתיד, הינה ברמה בינונית, וכי רמת חומרת העבירות צפויה להיות גבוהה יותר. אשר על כן, נמנע שירות המבחן מלהמליץ בעניינו של הנאשם על חלופה עונשית במסגרת הקהילה.

טיעוני המאשימה לעונש

9. ב"כ המאשימה הגישה בדיון בפניי ביום 09.02.17 את טיעוני המאשימה לעונש בכתב (ת/1) וכן הוסיפה וטענה בקצרה בעל-פה. מטיעוני המאשימה לעונש עולה הצורך בענישה מרתיעה בגין עבירות אלימות, כפי שעולה מפסיקתו של בית המשפט העליון. עוד הדגישה ב"כ המאשימה את העובדה שהנאשם עשה שימוש אלים ברכבו, כמו גם את עזיבת הנאשם את המקום לאחר שפגע במתלונן. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה המציינת את החומרה הגלומה בעבירת ההפקרה.

10. ב"כ המאשימה ציינה כי הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשם הוא השמירה על גופו של המתלונן ועל יכולתו לקיים שגרת חיים תקינה מבלי לחוש סכנה או איום, אם כלפיו ואם כלפי בני משפחתו. נטען כי הנאשם תכנן את האירוע האלים, מה גם שיכול היה לשנות ולחזור בו ממטרתו לפגוע בנאשם, אולם בחר שלא להרפות ולהמשיך במעשיו עד לביצוע זממו.

11. ב"כ המאשימה אישרה בטיעוניה לעונש כי הנזק שנגרם למתלונן אינו חמור, אולם הוסיפה את פוטנציאל הנזק הטמון בנהיגה ברכב לעבר אדם אחר. עוד ביקשה ב"כ המאשימה שלא לזקוף לטובת הנאשם את העובדה שביצוע העבירה נעוץ בסכסוך בין הנאשם לבין המתלונן, בציינה כי פתרון סכסוכים בדרך אלימה הפך ל"מכת מדינה" וראוי שיועבר מסר מרתיע לרבים על ידי בית המשפט להוקעת התנהלות מסוג זה. ב"כ המאשימה טענה, בנוסף, כי בחירתו של הנאשם לנסוע מהמקום לאחר הפגיעה במתלונן מהווה משום פגיעה בשורשי התנהלות חברתית ואנושית תקינה.

12. ב"כ המאשימה הגישה פסיקה לצורך המחשת עמדתה לעונש של המאשימה בתיק זה (ת/2), וביקשה לקבוע בתיק זה מתחם עונש הולם, הנע בין שנתיים וחצי מאסר בפועל לבין חמש שנות מאסר בפועל. ב"כ המאשימה ביקשה להשית על הנאשם, הנעדר הרשעות קודמות, מאסר בפועל ברף הבינוני של המתחם הנ"ל, זאת נוכח האמור בתסקיר שירות המבחן. בנוסף ביקשה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם רכיבי ענישה של מאסר על תנאי מרתיע, קנס כספי גבוה, פיצוי למתלונן ולבעל רכב המאזדה שנפגע כתוצאה ממעשיו של הנאשם, וכן פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה ממושכת וחילוט הרכב ששימש לביצוע העבירה.

ראיות ההגנה לעונש וטיעוניה לעונש

13. במסגרת הראיות לעונש מטעם ההגנה העיד בפניי בדיון ביום 09.02.17, מר איתן ג'ורג' (להלן: איתן), זאת בדבר אופיו הטוב של הנאשם. איתן סיפר כי הכיר את הנאשם לפני כ-6 שנים וכי השניים הפכו לחברים קרובים. איתן הבהיר כי הופתע כששמע על האירוע מושא כתב האישום. אולם, עם זאת, הציע את סיועו לנאשם ופיקח עליו בביתו במסגרת של מעצר בית. איתן הדגיש כי אף הנאשם סייע לו עת שנזקק בעת מחלה לעזרתו, וכן כי הנאשם הוא אדם מוסרי המסייע לזולת ופועל להחזרת חובותיו חרף מצבו הכספי הקשה. עוד סיפר איתן בדבר חרטת הנאשם על מעשיו. לדבריו, אמר לו הנאשם כי טעה וכי, אילו היה ניתן, היה מחזיר את הגלגל לאחור ונמנע ממעשיו מושא כתב האישום. איתן תאר את הנאשם כאיש משפחה, כאב מסור וכחבר טוב.

14. ב"כ הנאשם, בטיעונו לעונש, ציין את עברו הנקי ללא רבב של הנאשם וטען כי לנאשם אין אופי עברייני. ב"כ הנאשם הבהיר כי הרקע למעשיו של הנאשם נעוץ בסכסוך חמור בינו לבין המתלונן, אשר במסגרתו קנטר המתלונן את הנאשם במסרונים פוגעניים.

15. ב"כ הנאשם הדגיש כי למתלונן לא נגרם נזק חמור, וכן ציין כי עבירת ההפקרה בוצעה במקום הומה אדם, בו יכלו אחרים להושיט עזרה למתלונן. ב"כ הנאשם הגיש, במסגרת טיעונו לעונש, את הסכם הסולחה בין הנאשם לבין המתלונן וטען כי על בית המשפט לתת משקל לסולחה בעניינו, מה גם שהמתלונן אישר את קיומה ומאז האירוע לא אירעו מקרים דומים נוספים. עוד טען ב"כ הנאשם, כי מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם מכיר בכאב שגרם למתלונן. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את נזקיו שנגרמו כתוצאה מהסתבכותו בתיק זה ומלין על כך ששירות המבחן לא התייחס לכך כנסיבה לקולה.

16. ב"כ הנאשם תאר את מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, אשר עבד בעבר עם בנו בחברה לביצוע עבודות שיפוצים וכיום הוא נתון בגירעון כספי וחשבונו בבנק הוגבל (ראו: נ/2). ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי הנאשם מתחרט על מעשיו, וכי לא קיים סיכון לכך שהנאשם ישוב לבצע מעשים דומים. לגרסת הסנגור, יש מקום לשלב את הנאשם במסגרת הליך שיקומי, זאת נוכח היות התסקיר של שירות המבחן, בעיקרו, חיובי, לשיטת הסנגור. עוד ביקש הסנגור שלא לחלט את רכבו של הנאשם, תוך שטען כי חילוטו של רכוש אמור למנוע ביצוען של עבירות באמצעות הרכוש, את שכר העבירה או להבטיח תשלומו של קנס, וזהו אינו המקרה שבפנינו.

17. בסיכומו של דבר, ביקש הסנגור להימנע מהשתת מאסר בפועל של ממש על הנאשם, ולכל היותר להשית עליו מאסר בדרך של עבודות שירות, מה גם שהנאשם היה במעצר של ממש שבועיים ותקופה דומה נתון היה הנאשם במעצר בית מלא ולאחר מכן הורחק מביתו.

18. הנאשם, בדבריו בפני בית המשפט, הביע צער על מעשיו ואמפתיה כלפי המתלונן, וכן הבטיח לא לשוב לסורו.

דיון והכרעה

19. תיקון מס' 113 מתווה את העיקרון, המנחה מיום 10.7.12 את ביהמ"ש בבואו לגזור דינו של נאשם, שהינו,

לפי סעיף 40 ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיקרון הגמול (ראה ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע, כי על ביהמ"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40 ט' לחוק העונשין.

20. אקדים ואציין כי העונש המרבי הקבוע בצידה של העבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות הוא 14 שנות מאסר, ובכך הביע המחוקק את עמדתו המחמירה ביחס לעבירה הנ"ל (בפנינו עבירת ניסיון שאף בגינה קבוע אותו עונש מרבי- 14 שנות מאסר). העונש המרבי הקבוע בצידה של עבירת ההפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, הוא 7 שנות מאסר; בצידה של עבירת הפגיעה בנסיבות מחמירות קבוע עונש מרבי של 6 שנות מאסר ובצד עבירת האיומים - שלוש שנות מאסר.

21. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירות האלימות ע"י הנאשם הם בעלי מעמד חוקתי, שכן עסקינן בביטחון, שלומם ובריאותו של אדם (המתלונן), וכן בזכותו לשלמות גופו ולהגנה על גופו. להמחשת הערך הנ"ל יפים הדברים הבאים, כפי שנאמרו על ידי בית המשפט העליון בע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10.11.2009):

"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח".

22. עבירת ההפקרה הינה עבירה חמורה כשלעצמה ומלמדת על זלזול בערך של קדושת החיים ועל התנהגות בזויה מבחינה מוסרית. בית המשפט העליון עמד זה מכבר בדבריו הבאים על חומרתה של עבירה זו ועל כך שיש להוקיעה באמצעות הטלת ענישה של ממש:

"מעשה זה של הנוהג הבורח פוגע בשורשי הסולידריות החברתית והאישית המינימלית לקיומה של חברה תקינה; בריחתו של הנהג מן המקום היא מעשה אנטי-חברתי ואנטי-מוסרי מובהק; וראוי הוא כי יענש בכל חומר הדין" (רע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל פ"ד נו(3) 187, בעמ' 189).

23. עוד יפים לענייננו דבריו הבאים של כב' הש' זילברטל בע"פ 4263/14 מגדי נאעים נ' מ"י (2/6/15), הממחישים את חומרת השימוש ברכב לצורך פגיעה באחר והפקרתו לאחר מעשה:

"עבירת האלימות בה הורשע המערער ונסיבות ביצועה יכלו להביא לפגיעה חמורה ביותר. כמו כן,

השימוש ברכב על-מנת לפגוע במתלונן, והפקרתו לאחר מכן כשהוא מוטל שכוב ופצוע על הארץ, מעידים על זלזול בחיי אדם ועל מסוכנות גבוהה (ע"פ 615/12 שושן נ' מ"י (14.2.2013); ע"פ 960/09 אבני נ' מ"י (29.7.2010))."

24. ומהתם להכא: במקרה שבפנינו לא נגרם, אמנם, נזק חמור למתלונן כתוצאה מהפגיעה בו על ידי רכבו של הנאשם, ששימש כנשק. ברם, מקרה זה יכול היה להסתיים באורח חמור יותר ואך בדרך נס לא נגרם למתלונן נזק גופני קשה יותר, מעבר לנזק הנזכר בסעיף 6 לעובדות כתב האישום המתוקן והמפורט לעיל. עוד אוסיף בנקודה זו, במסגרת סקירת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כי הנאשם תכנן את מעשיו, כפי שעולה ממקרא כתב האישום. ודוק, הנאשם החליט לפגוע במתלונן, בעקבות הסכסוך שהתגלע בין השניים, ולפיכך תר אחריו במטרה לפגוע בו. הנאשם יכול היה להימלך בדעתו ולסגת לאחור, זאת למצער לאחר שאיים על המתלונן באמצעות הגרזן אותו זרק לעבר רכבו של המתלונן. אולם, הנאשם המשיך במימוש זממו, עת שנסע חזרה והגיע לחניית הפארק, שם נהג במהירות לעברו של המתלונן ופגע בו עם חזית רכבו, והעיפו באוויר, ותוך כדי כך אף גרם, כאמור, נזק רכושי לרכב מסוג מאזדה שחנה במקום.

25. אין בידי לראות את המניע למעשיו של הנאשם הנעוץ, כאמור, בסכסוך בינו לבין המתלונן כנסיבה לקולה, המצדיקה התחשבות בדינו של המתלונן. בית המשפט העליון הדגיש בפסיקתו בנקודה זו כי הדעת אינה סובלת פתרון של סכסוכים בדרך של אלימות (ראו ע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל (16.08.07)).

26. לאמור לעיל יש להוסיף, לחובת הנאשם, כי הלה עזב את המקום במהירות גבוהה ולא הושיט עזרה למתלונן, זאת חרף העובדה שידע שפגע בו וכי הוא נחבל. מעשהו הנ"ל של הנאשם מוסיף נופך של חומרה להתנהלותו במקרה דנן. על אף היות המקום הומה אדם, כנטען ע"י הסנגור, אסור היה על הנאשם להפקיר את המתלונן המוטל פצוע ולהימלט.

27. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות מלמדת כי בגין עבירה זו, המאופיינת בנסיבות ביצוע שונות, קיים מנעד ענישה רחב. עיינתי בפסיקה שהגיש הסנגור, המתייחסת לעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שבוצעה תוך שימוש ברכב, בצד העבירה של הפקרה לאחר פגיעה, אשר בה הושת על הנאשם אך עונש של 6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שרות. דא עקא, שבמקרה הנ"ל הומלץ ע"י שרות המבחן בדבר הטלת ענישה שיקומית על אותו נאשם, זאת שלא כבמקרה שבפנינו (ת"פ(מחוזי חיפה) מדינת ישראל נ' סרחאן (10.7.07)). כך גם בת"פ(מחוזי חיפה) 45417-03-14 מדינת ישראל נ' ר.ק. (25.2.15), הנמנה עם אסופת הפסיקה שהגישה ההגנה (נ/3). גם בתיק הנ"ל הומלץ ע"י שרות המבחן בדבר נקיטה בקו ענישה שיקומי, ולפיכך הושת על אותו נאשם, שהורשע בביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה, עונש של 6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שרות בצד ענישה נלווית וצו מבחן. מנגד, ניתן לראות כי בגזר הדין בת"פ(מחוזי חיפה) 1512-11-14 מדינת ישראל נ' ג'אבר (28.10.15), אליו הפנתה המאשימה, הושת על נאשם שהורשע, מכוח הודאתו, בביצוע עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, הפקרה לאחר פגיעה, מכוח סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה (לנפגעת נגרמה חבלה חמורה מסוג שבר) וכן עבירות של איומים ונהיגה ללא רישיון נהיגה- עונש של 30 חודשי מאסר בפועל, בצד רכיבי ענישה נלווים. כאן יוער כי נסיבות המקרה הנ"ל חמורות מנסיבותיו של תיק זה, זאת בהינתן העובדה שבמקרה

הנ"ל מדובר בשני נפגעים שנדרסו ע"י רכבו של אותו נאשם, כשלאחת מהם נגרמה, כאמור חבלה חמורה. עם זאת, יצוין כי בתיק הנ"ל דובר בנאשם בן 19 בעל עבר נקי, לגביו הומלץ ע"י שרות המבחן בדבר נקיטה בפן שיקומי.

28. להמחשת מדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה של הפקרה לאחר פגיעה, שבוצעה לפי סעיף 64 א(ב) לפקודת התעבורה, תובא הפסיקה הבאה:

· ע"פ 5516/15 פארס נעיראת נ' מדינת ישראל (21.12.2015) - המערער הורשע, עפ"י הודאתו, בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64 א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 ונהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף. המערער נהג ברכב, ובהגיעו למעגל תנועה, הגיח לפתע מצדו של הרכב קטין בן 9, שרכב על אופניו. רכבו של המערער פגע באופניים ובקטין, ומיד לאחר מכן - לאחר שהמערער עצר לרגע - עזב את המקום בנסיעה מהירה, מבלי להעניק עזרה או למסור לנפגע את פרטיו. הקטין נפגע ברגליו ופונה לבית החולים, שם אובחן שבר ברגלו הימנית. הוא אושפז לטיפול והשגחה למשך שבוע ימים. לא נטען כי המערער אשם בתאונה. הודאתו הנ"ל של המערער יסודה בהסדר טיעון, לפיו הסכימו הצדדים כי המדינה תעתור לעונש של מאסר בפועל לתקופה של שנתיים, ואילו ההגנה תטען לעונש באופן חופשי, וכן סוכם כי יושתו רכיבי ענישה נלווים. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 9 ל-30 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים, בצד רכיבי ענישה נלווים. בית המשפט העליון דחה את ערעורו של המערער על חומרת העונש. יוער בנקודה זו כי ברי שהמקרה דנן חמור בנסיבותיו מהמקרה הנ"ל, כמו גם מיתר פסקי הדין המובאים בסעיף זה, שהרי הנאשם שבפנינו פגע ברכבו במתכוון במתלונן.

· ע"פ 59/14 שי פרלמן נ' מדינת ישראל (17.07.14) המערער הורשע בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64 א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, וכן בעבירה של נהיגה ללא פוליסה בת תוקף. המערער נהג על קטנוע מבלי שחבש קסדה ומבלי שהייתה לו תעודת ביטוח לנהיגה בקטנוע. בעודו נוהג בכביש, פגע באמצעות הקטנוע בהולכת רגל שחצתה את הכביש. כתוצאה מהפגיעה, נפלה הנפגעת על הכביש והמערער נפל לעבר המדרכה הסמוכה. הנפגעת איבדה את הכרתה למספר שניות ונשארה לשכב על הכביש כאשר היא מדממת מראשה. מיד לאחר הפגיעה, עלה המערער על הקטנוע והחל לנסוע מהזירה וזאת מבלי שבירר את מצבה של הנפגעת ומבלי שהושיט לה עזרה. במהלך נסיעתו, המערער נעצר על ידי עובר אורח אשר חסם את דרכו על הכביש ומנע את המשך בריחתו. כתוצאה מהפגיעה, פונתה הנפגעת לבית החולים "הדסה" שם אושפזה למשך כשבוע. היא סבלה משבר בגולגולת ומדימום בראשה וזקקה לתפרים בראשה. בית המשפט המחוזי קבע במקרה הנ"ל מתחם עונש הולם שנע בין 8-30 חודשי מאסר בפועל וגזר על המערער שמונה חודשי מאסר בפועל, בצד רכיבי ענישה נלווים.

· ע"פ 1825/14 סרחאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 7.7.2014) - המערער הורשע, מכוח הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיף 64 א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961. המערער נהג ברכבו בשכונת בית צפפה בירושלים בשעת ערב ופגע בילדה קטנה, כבת 3, שהלכה בשולי הכביש. המערער הבחין בנפגעת שרועה על הכביש, אולם נמלט מהמקום. כתוצאה מהתאונה, הנפגעת נפגעה בראשה, בבטנה ובאגן שלה. היא איבדה את הכרתה ונגרמו לה פגיעות בריאות ובכליה.

עקב כך, היא אושפזה למשך מספר ימים. הוסכם בין הצדדים, כי לא ניתן להוכיח שהמערער אשם בתאונה וכי יש לדון אותו כמי שאין לו אחריות בגרימת התאונה.

בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם בטווח שנע בין 6-36 חודשי מאסר בפועל וגזר על המערער, בין היתר, עונש של 8 חודשי מאסר בפועל ושלילת רישיון נהיגה למשך 3 שנים. ערעורו של המערער על חומרת העונש נדחה.

29. לאחר שסקרתי את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשם, כמו גם את נסיבות ביצוע העבירות ואת מדיניות הענישה הנהוגה, לרבות את הפסיקה שהגישו הצדדים (ת/2 ו- נ/3), הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 18 חודשי מאסר בפועל לבין עונש של 48 חודשי מאסר בפועל, זאת בצד רכיבי ענישה נלווים.

30. במסגרת בחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כאמור בסעיף 40 י"א לחוק העונשין, אציין בראש ובראשונה את עברו הנקי של הנאשם וכן את הודאתו בהזדמנות הראשונה בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר חסכה הן מזמנו היקר של בית המשפט והן את העדת העדים, לרבות המתלונן. עוד אוסיף בנקודה זו את חרטת הנאשם המצר על ביצוע המעשים מושא כתב האישום, כפי שעולה מדברי ב"כ הנאשם, מדברי הנאשם עצמו בדיון בפניי ומדבריו של העד איתן. אינני מתעלמת מכך שמהתסקיר עולה, כי הנאשם קיבל אך אחריות פורמלית לביצוע העבירות וממוקד במחירים שהוא משלם בגין מעשיו. ברם, מנגד, עולה מהתסקיר כי הנאשם הצליח לגלות אמפתיה כלפי המתלונן ואף גיבש הסכם סולחה עמו. יצוין בנקודה זו כי הסכם הסולחה הנ"ל הוגש על ידי הסנגור (נ/1), וכן כי המתלונן אישר את קיומו של הסכם הסולחה וכי אינו חש מאוים על ידי הנאשם, זאת כפי שעולה מעיון בתסקיר.

31. נוכח התנהגותו הנורמטיבית של הנאשם עובר לאירוע מושא כתב האישום ולאחר ששקלתי את דבריו של העד איתן, אשר פורטו לעיל, כמו גם את יתר הנסיבות הנ"ל שאינן קשורות בביצוע העבירות, ואת טיעוני הסנגור בפניי באשר לנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, לרבות מצבו הכלכלי שהינו בכי רע, הגעתי לכלל מסקנה כי מן הראוי להשית על הנאשם בתיק זה עונש המצוי ברף התחתון של מתחם העונש הנ"ל. יוטעם בנקודה זו, כי אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם הנ"ל מטעמים של שיקום, זאת בהינתן התמונה המצטיירת, כאמור, ממקרא תסקיר שירות המבחן, לרבות הערכת התסקיר בדבר קיומה של רמת סיכון בינונית לביצוע עבירות דומות על ידי הנאשם בעתיד והיעדר המלצה שיקומית בעניינו.

32. המאשימה ביקשה, במסגרת טיעוניה לעונש, לחלט את רכבו של הנאשם מסוג סקודה מ"ר 3554267, בטענה כי שימש לביצוע העבירה. הסנגור התנגד לבקשה זו, בציינו כי "חילוט רכוש אמור להתבצע על מנת למנוע ביצוע של עבירות באמצעות אותו רכוש ולמנוע מעבריו את שכר העבירה או להבטיח תשלומו של קנס". אין בידי לקבל את טענתו הנ"ל של הסנגור, זאת כפי שיובהר להלן.

33. סעיף 39(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט 1969, מסמיך את בית המשפט להורות על חילוט חפץ שנתפס לאחר שנעברה בו עבירה, זאת כהאי לישנא:

"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם".

34. בית המשפט רשאי להורות, לפיכך, בנוסף לכל עונש אחר, על חילוט חפץ שנתפס, בהתקיים שלושה תנאים מצטברים: (1) הנאשם, שהינו בעל החפץ, הורשע בדינו (2) החפץ נתפס על ידי המשטרה (3) החפץ סייע לנאשם בביצוע העבירות בהן הורשע. בענייננו מתקיימים שלושת התנאים המצטברים הנ"ל. לדוק, אין חולק כי הנאשם הוא בעל הרכב וכי הרכב נתפס על ידי המשטרה. עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם מלמדות כי רכבו של הנאשם סייע לו בביצוע העבירות שבפנינו.

35. הסמכות לחילוטו של חפץ הינה סמכות המסורה לשיקול דעתו של בית המשפט, המצווה לבחון כיצד היא משתלבת במערך רכיבי העונש הכולל (ראו 6234/03 מ"י נ' זיתאוי (24/1/05), מפי כב' הש' לוי). נקבע בפסיקתו של בית המשפט העליון, כי אמת המידה בהפעלת שיקול הדעת השיפוטי בעניין חילוטו של חפץ נעוצה "במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה" (ע"פ 4148/92 מועד נ' מ"י (22/9/94), מפי כב' הנשיא שמגר).

36. עוד יפים בענייננו דבריו הבאים של כב' הש' טירקל ברע"פ 1161/04 חאג' נ' מ"י (21/4/05):

"ידע העבריין ויזכור מה היה סופו של הכלי ששימש למעשה העבירה. משמעות חינוכית זאת היתה, כנראה, גם לעיני חכמינו, שייחסו חשיבות לביעור כלים ששימשו לעבירה".

37. נוכח העובדה שהנאשם השתמש ברכבו לצורך פגיעה במתלונן, ובהינתן חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, כאמור לעיל, הנני בדעה כי יש מקום להורות בתיק זה על חילוט רכבו של הנאשם, כמבוקש על ידי המאשימה, זאת בצד עונש של מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים שיושת על הנאשם ולרכיבי הענישה הנלווים - מאסר על תנאי, פיצוי למתלונן ופסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה. בהינתן מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, כמו גם העובדה שהחלטתי, כאמור, לחלט את רכבו לטובת אוצר המדינה, הנני מבכרת שלא להשית עליו קנס כספי.

38. סיכומו של דבר, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

· למאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, בניכוי ימי מעצרו (מיום 15.9.16 עד 29.9.16).

· למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג פשע לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 וירשע בגינה.

- למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא לבל יעבור הנאשם עבירת אלימות מסוג עוון לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977 ו/או עבירה לפי סעיף 64א(ב), סעיף 64 א(ג) ו/או סעיף 67 לפקודת התעבורה- ויורשע בגין אחת או יותר מהן.
  - הנני מורה על פסילת הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים, אשר תחל ביום שחרורו של הנאשם ממאסרו בגין תיק זה.
  - הנני מורה לנאשם לפצות את המתלונן פיצוי בסך 5,000 ₪ שיופקד ע"י הנאשם עבור המתלונן בקופת בית המשפט, זאת עד ליום 15.6.17. המאשימה תמציא תוך 7 ימים בכתב את פרטי המתלונן לתיק בית המשפט וכן תמציא העתק מגזר הדין לידי המתלונן.
  - הנני מורה, כאמור, על חילוט רכבו של הנאשם (רכב מסוג סקודה מ"ר 3554267) לטובת אוצר המדינה.
- המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לשרות המבחן.
- זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים.
- ניתן היום, כ"ד שבט תשע"ז, 20 פברואר 2017, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.